

Четврти међуверски дијалог Србије и Индонезије -

30. Октобар 2019 - 10:28

Посета Исламском Универзитету Индонезије, Великој џамији Кауман и православној парохији у Џоџакарти

Другог дана званичне посете државно-црквене делегације Републике Србије Индонезији, посланство је заједно с домаћинима посетило Исламски универзитет у Џоџакарти. У име Универзитета добродошлицу делегацији упутио је ректор проф. др Фатул Вахид, који је у кратким цртама изнео историју ове високообразоване установе.

Исламски универзитет Индонезије је приватни универзитет. Основан је 8. јула 1945. године као Исламска виша школа од стране политичких личности тадашњег времена, укључујући др Мухамеда Хату, Мохамеда Натсира, Мохамеда Роема, Вахида Хасима и Абдула Кахар Музаккар. Историјски гледано, ово је први национални универзитет у Индонезији и најстарији приватни универзитет у земљи. Данас 25 хиљада студената живи у овом граду, и велики број се образује на овом универзитету.

Ректор др Вахид је такође рекао да смо данас овде да поделимо оптимизам, јер и ако се разликујемо у много чему, ипак нас тројство спаја, а то је љубав према науци, нацији и Свевишњем. Затим су чланови делегације у име Владе Републике Србије и Српске Православне Цркве узвратили поздравом и пригодним беседама. За модератора од стране Универзитета одређен је г. Реванто Буди Сантоса.

Преосвећени Епископ мохачки г. Исихије обратио се присутнима говорећи на тему *Сарадња између двају универзитета: Постигнуто и престојеће*. Владика је најпре поздравио присутне преносећи благослов и поздрав Његове Светости Патријарха српског г. Иринеја и између осталог рекао:

-Најбољи начин да се успоставе и развијају односи између двеју нација је да свака нација одабере представнике из различитих релевантних институција и организује састанке између њих. Састанци су форматирани на одређене теме и представници се укључују у стручни дијалог са својим колегама. Међутим, чини се да је и лични аспект тих састанака изузетно важан. Лични односи, који се заснивају на отворености, поштовању и, најзад, заједништву и братској љубави према другоме, често се показују као највреднија достигнућа таквих билатералних дијалога; они, заузврат, омогућавају и олакшавају даљи дијалог и развој добрих односа и сарадње међу народима.

-Започели смо плодну размену са обема нацијама, Србијом и Индонезијом, давањем државних стипендија за постдипломске студије или за језичке курсеве; већ се годишње размени пет до десет студената са сваке стране. Они су, у ствари, други круг личних веза наших народа, а сваки од њих представља чврст грађевински мост, мост између Србије и Индонезије ... Међутим, упркос јасном интересу и одлучности коју су испоставиле обе нације Србије и Индонезије, наведени потенцијал није искоришћен у потпуности, и то због различитих спектра околности двеју држава и њихове околине. Овде видимо одличну прилику да оживимо своју намеру, да реализујемо овај могући, договорени и неизмерно значајан аспект за даљи развој односа између двају народа, историјских савезника, пријатеља и партнера. У том смислу, Влада Србије за сарадњу с Црквама и верским заједницама предлаже одржавање припремног састанка ресурса/делегација, укључујући стручњаке из научне, образовне и педагошке области двеју држава, заједно са представницима надлежног Министарства науке, образовања и технолошког развоја Републике Србије у априлу или мају 2020. године. На овом састанку требало би да се испитају и ускладе све могућности и дефинишу конкретни кораци за сарадњу између факултета и универзитета двеју земаља. Свакако, то би укључивало и такве теме које се тичу верских питања и међуверског дијалога. Наставићемо да заједно радимо на развоју наших личних и националних односа. Охрабрујемо вас, нашу браћу и сестре, студенте да учествујете у овом подухвату. Будући да сте у својим формативним годинама, као одговорни и отворени млади одрасли људи, за то имате огроман потенцијал, закључио је епископ Исихије (Рогих).

Присутнима се затим обратио други члан делегације Владе Републике Србије проф. др Абдулах еф. Нуман говорећи на тему *Развитак мултикултуралности и верске сарадње*. Проф. Нуман је рекао, између осталог, и то да свако има право на слободу:

-Држава није само политичка организација, структура, већ мора да води рачуна и о својим држављанима. У Аустралији, на пример, имамо концепт мултикултурализма.

Тамо нема проблема са културом која доминира. То је прави пример како сви људи могу да живе заједно. Имате, наравно, насеља где је већинско становништво, на пример, кинеско, грчко, италијанско... има један крај у Мелбурну где је већинско становништво из Индонезије. Аустралија има закон где се свима гарантује слобода, тј. право да живе по својим обичајима. Овакав начин живота уз сва права једне државе створиле су етничке енклаве које, с друге стране, нису креирале етничку интеракцију и као такве створиле су генерацију људи који не причају језик земље у којој живе. Религија нас на првом месту учи да волимо једни друге. Ја нигде нисам нашао да нека религија учи да мрзи своје ближње. Све је везано за љубав и поштовање. На пример, Ислам је дошао у Индонезију без рата; дошао је преко трговине, економије. На жалост, у Европи нас оптужују да долазимо са ратовима и намећемо мржњу и наше учење, али у Курану нигде нећете наћи говор мржње...

-Шта је држава? Држава је једна велика породица. Свако треба да има право гласа како би допринео држави. Држава смо ми. Држава није зграда, мост, архитектура, држава је, попут човека, као неко људско биће које живи са другим људским бићем у месту које мора да буде безбедно за све," истакао је проф. др Абдулах еф. Нуман.

На крају се обратио и трећи представник Владе Републике Србије, помоћник директора у Сектору за међуверски дијалог при Управи за сарадњу с Црквама и верским заједницама, др Ферид Булић, говорећи на тему *Верска права у Србији и међуверски дијалог*. Он је навео да је распад Југославије оставио дубоке међуверске и међуетничке поделе и на читавом постјугословенском простору остали су дубоки ожиљци:

-Из праксе наше земље и других земља познато је да су Цркве и верске заједнице остваривале добре резултате у изградњи мостова. С тим у вези важно нам је успостављање међуверског дијалога између држава на постјугословенском простору, што би помогло да се изграде путеви нове сарадње, премосте јазови и утврде темељи за плодносну државно-верску сарадњу којом ће се афирмисати људска и верска права, помирење и толеранција. Претходна три међуверска дијалога Републике Србије и Републике Индонезије (2011, 2013. и 2015. године) показали су да наше земље имају снажан потенцијал да воде међуверски дијалог. Нас раздвајају хиљаде километара, историја, култура, гране уметности, али нас вера зближава и упућује једне на друге.

После ових излагања повела се пријатна дискусија са студентима ове високошколске просветне институције Џогџакарте.

Велика џамија Кауман

У послеподневним часовима делегација Владе Републике Србије упутила се у обилазак знаменитих верских објеката Џогџакарте. Прва на листи знаменитости била је Велика џамија Кауман. Ову џамију, место молитве и мудрости, основао је Хаменгкубувоно Први, заједно са Киаи Факихом Ибрахимом Дипонингратом (првим поглаваром Кратона) и Киаи Вириокусумом, који је био и главни архитекта ове грађевине. Зидање Велике Кауман џамије повезано је и са оснивањем и настанком града Џогџакарте (1756. године). Џамија је саграђена 29. маја 1773. године. Велика џамија Кауман, како нам је објашњено, изграђена је у типичној јаванској (острво Јава) архитектури са трослојним кровом, без минарета. Изграђена је у комплексу

слојевитих зидова, док је главна свечана капија смештена на источној и такође северној страни. Унутар џамије, трослојни минбар налази се на западу у смеру кибла. Џамија такође садржи главну веранду, што представља основну карактеристику јаванске архитектуре. Веранда је окружена малим језером, где верници пре уласка у џамију перу стопала. У предњем делу дворишта џамије налазе се зелена стабла четинара који се у Јаванској култури сматрају корисним и благословеним. Северно и јужно од дворишта су високи павиљони познати као „пагонган”. Такође се северна страна зове Пагонган Лер (северни пагонган), а јужна страна Пагонган Кидул (јужни пагонган). Кратак историјат ове светиње изнео је члан делегације Владе Републике Србије г. Мустафа еф. Јусуфспахић, муфтија београдски и војни.

Сусрет са православном заједницом Џоџакарте

У Индонезији живи више од 250 милиона људи, али само 10% њих су хришћани. Последње две деценије Православна Црква у Индонезији изнедрила је око 20 активних заједница. Иако мале, ове заједнице остављају битан траг у историји хришћанства ове земље. Један број православних хришћана окупља се на молитву и богослужење у домовима верника, али има и оних заједница које су успеле да обезбеде трајна богослужбена места. Православни Индонезјани су одлучили да искажу своју веру на неке заиста лепе начине. Широм земље постоје православне хришћанске школе, сиротишта, програми за прехрану сиромашних, па чак и болница. Православље у Индонезији није скривено, нити је забрањено. Једини проблем је регистрација верске заједнице код државних власти. Да би једна верска група била регистрована потребно је, поред одређеног броја чланова, да пет највећих верских заједница у Индонезији потпишу сагласност да се верска заједница региструје.

Чланови делегације Владе Републике Србије, предвођени Епископом мохачким Исихијем, истог дана су, а у навечерје празника и сећања на свете мученике Тараха, Прова и Андроника, посетили православну цркву Светог Дионисија Закинтоског у предграђу Џоџакарте. Овај храм припада Епархији за Индонезију Митрополије Сингапура и Југоисточне Азије Васељенске Патријаршије. Духовник ове православне заједнице је рођени Индонезјанин, протопрезвитер Лазар Суканто који је пежелео срдачну добродошлицу делегацији из Србије:

-Када сам чуо да долазите, веома сам се обрадовао и одмах сам обавестио надлежног епископа који је подарио благослов да вас све угостим. Црква у којој се налазите посвећена је Светом Дионисију Закинтонском, и ја сам њен први свештеник. Православна парохија у Индонезији званично је основана у јуну 1989. године. Иначе, око 1800. године први православни верници су дошли из Јерменије, но нису се задржали дуго. Тек много касније, тј. 1989. године, основана је православна парохија и ја сам један од првих пет рукоположених свештеника за мисију у Индонезији. Рођен сам у Индонезији, као и моја презвитера. Дипломирао сам на Академији Часног крста у Бостону, САД. У чин презвитера рукоположен сам 1992. године. Пре формирања ове парохије опслуживао сам две православне заједнице са око шездесет верника, недалеко одавде, све до 1996. године када смо дошли овде. Прву Литургију у овом храму одслужио сам 1998. године са једним свештеником из Грчке Православне Цркве. После две године мисионарења крстио сам једну групу верника и тек тада сам почео да богослужим. Прво смо били под директном јурисдикцијом

Васељенске Патријаршије, затим Грчке Епархије за Закинтос, па Митрополије за Хонг Конг и, на крају, тј. сада смо под Епархијом за Индонезију Митрополије Сингапурске и Југоисточноазијске. Поред пастирског старања о овој парохији имам још четири богослужбена места која редовно обилазим. Што се тиче нашег односа према суседима или, боље речено, њиховог према нама, он је изузетан. Ми као православна заједница редовно учествујемо у свим локалним активностима заједнице, комшилука. Примера ради, патролирамо улицама током ноћи, заједнички одржавамо хигијену улица и друго. Сваке године током Божићних празника делимо пакете - поклоне нашим суседима, а поводом васкршњих празника организујемо бесплатно лечење свих који закуцају на врата. Морам да нагласим да редовно присуствујемо прославама празника наших комшија и због тога нас највише поштују, пре свега, што никоме не намећемо наше Православље.

Епископ Исихије је захвалио на добродошлици: - Веома нам је драго што смо данас посетили Вашу заједницу. Разлог наше посете Индонезији је Четврти билатерални међуверски дијалог Србије и Индонезије. Веома смо почаствовани Вашим гостопримством и пажњом коју сте нам указали. Заиста се осећа чврста вера и жеља за мисионарењем. Много значи Ваш однос према суседима који сте малопре поменули, и то је управо једна од тема овог дијалога између Србије и Индонезије. Ово је добро искуство за све нас. Молимо се Светом Дионисију да Вам да снаге и вере да истрајете у мисији и да Вам Господ подари све потребно. Нека Вас Господ благослови!

Овом посетом окончана је званична посета државно-верске делегације Републике Србије Индонезији.

протођакон др Дамјан С. Божић
члан државно-верска делегација Републике Србије